אישים באגרות הראי"ה

רבי יהודה החסיד

מייסדי חוג חסידי אשכנז, שספר חסידים מיוחס לו · סוף המאה ה-12 ותחילת המאה ה-13

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

רבי יהודה בן שמואל החסיד היה ממייסדי חוג חסידי אשכנז והדמות המרכזית בו. ישב בשפיירא, ובשנת 1195 עבר לרגנסבורג ועמד בראש הישיבה שם. בין תלמידיו היו רבי אלעזר מוורמס, בעל 'הרוקח', ורבי יצחק בעל 'אור זרוע'. החיבור הידוע ביותר המיוחס לו הוא 'ספר חסידים'.

הרב קוק על רבי יהודה החסיד

בתשרי תרפ"ג (1922) כתב הרב קוק לרב ש"י פינקלשטיין מבראונסוויל, בהערה על דין האיסור לנשק את בניו הקטנים בבית הכנסת, שהרמ"א נקט את הדבר כדרך העולם, כי במקורות הראשונים, "וביחוד בד' ספר חסידים סי' רנ"ה", נאמר סתם שלא ינשק אדם את בנו בבית הכנסת, בלי לחלק בין גדול לקטן (כרך ד', אגרת אקמו).

האגרות

כרך ד', אגרת אקמו: בי"א בתשרי תרפ"ג, לרב ש"י פינקלשטיין: דברי 'ספר חסידים' על נישוק הבנים בבית הכנסת.

"וביחוד בד' ספר חסידים סי' רנ"ה"

ראו גם

הרב ש"י פינקלשטיין. (הרב ש"י פינקלשטיין)

על רבי יהודה החסיד (המכלול). (רבי יהודה החסיד)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר רבי יהודה החסיד, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקמו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א תשרי תרפ"ג **נמען:** הרב ש"י פינקלשטיין, בראונסוויל

שבח לקונטרסיו בהלכה ובאגדה. בהלכה: האיסור לנשק בניו בבית הכנסת (ספר חסידים רנה) כולל גם קטנים, והרמ"א נקט 'אורחא דמילתא'; יש בזה גם עניין כבוד הרב, ואין להתיר לנשק בנים גדולים בבית הכנסת.

עיקרי הדברים

- שבח לקונטרסים.
- הלכה: נשיקת בנים בבית הכנסת.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. י"א תשרי תרפ"ג[2]

שלו'[3] וברכה באה"ר[4] לכבוד ידידי הרב הגאון המפורסם בתו"י[5] איש האשכולות מוהרש"י[6] פינקלשטיין [רב בבראונסוויל שבברוקלין] שליט"א[7]

האבד"ק[8] בראנזוויל יצ"ו[9] אחדשה"ט[10] באה"ר זה לי ירחי מספר שקבלתי את מכתבו היקר, עם קונטרסיו היקרים חלק מכתי"ק[11] בדברי תורה בהלכה ואגדה. ומתוך ריבוי הטרדות לא מצאתי שעה מוכשרת לעבור עליהם. רק עתה שפקדני בלוחות שניות, אצלתי זמן לעבור על דבריו היקרים, ואימא לפעליו טבא ישר, כי חכו ממתקים ומחמדים, רעיונותיו מזהירים ומבריקים ותוכם רצוף אהבת השי"ת[12] ואהבת התורה והמצוה. [אף דלגבי דינא דאיסור לנשק בניו הקטנים נלע"ד[13] דאורחא דמילתא נקיט הרמ"א[14], שהרי במקורות הראשונים, וביחוד בד' ספר חסידים סי'[15] רנ"ה [ספר חסידים, סימן רנה] כתב סתם לא ינשק אדם בביהכ"נ[16] את בנו, נראה דלא חלקו בין גדול לקטן, והכל בכלל האיסור, וכ"נ[17] מדמסיים שם בס"ח ולא בביתו לפני רבו, נראה דחוץ מהענין שלא להראות אהבה אחרת חוץ מאהבת השי"ת, יש בזה משום נגד אימת וכבוד הרב, ובזה אין חלוק כנראה בין גדול לקטן, ואולי גם מה שכתב בנו ג"כ[18] אורחא דמילתא נקט, וה"ה[19] דלאחרים ג"כ אסור לנשק בפני רבו, וה"ה בביהכ"נ. ואולי יש בזה חלוקי דעות בין האגודה ותי' ב"ז[20] שאינם כעת ת"י, ובין דעת ס"ח. ועכ"פ[21] נראה שאין לחלק למעשה בזה להתיר לנשק בנים גדולים בביהכ"נ, כד' כת"ר[22] שליט"א].

ויהי ד' עמו ויפוצו מעינותיו חוצה לתורה ולתעודה וירומם אף ינשא בנפשו היקרה ונפש ידידו דוש"ת[23] באה"ר מהר הקודש מירושלים

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרפ"ג - השנה תרפ"ג (1922/1923)
3. שלו' - שלום
4. באה"ר - באהבה רבה

5. בתו"י - בתורה ויראה
6. מוהרש"י - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות ש, י (למשל: שמואל + יעקב) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
7. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8. האבד"ק - האב בית דין קהילת
9. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
10. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
11. מכתי"ק - מכתב ידו הקדושה
12. השי"ת - השם יתברך
13. נלע"ד - נראה לעניות דעתי
14. הרמ"א - הרב רבי שמות שמתחילים באותיות מ, א (למשל: משה + אברהם) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
15. סי' - סימן
16. בביהכ"נ - בבית הכנסת
17. וכ"נ - וכן נראה
18. ג"כ - גם כן
19. וה"ה - והוא הדין
20. ב"ז - דורש פענוח
21. ועכ"פ - ועל כל פנים
22. כת"ר - כבוד תורתו
23. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו